

یادداشت

درباره استاد فضل الله توکل نوازنده سنتور **مردی با تکنوازی منحصر به فرد**

شهرام صارمی

نوازنده سنتور و مدیر بخش موسیقی فرهنگسرای ارسباران

متناسفانه در طول سال‌های اخیر در حال از دست دادن نسلی هستیم که به هیچ عنوان قابل جایگزینی نیستند. در این سال‌ها هنرمندان برجسته‌های نظیر استاد فرامرز پایور، استاد پرویز مشکاتیان، استاد محمدرضا لطفی، استاد عطا چنگوگ و بسیاری از هنرمندان دیگری را از دست داده‌ایم. در تمام این سال‌ها یکی از موضوعاتی که با آن مواجه بوده‌ایم، این بوده که در طول حیات این اساتید آنگونه که بایسته بوده، احترام کافی به اساتید نگذاشته‌ایم و از هنرشان نیز آنگونه که بایسته بوده استفاده نکرده‌ایم. در سال‌هایی که محدودیت زیادی در موسیقی ما وجود داشت، بسیاری از این نام‌ها امکان ارایه اثر نداشتند.

استاد فضل الله توکل یکی از چهره‌های نام‌آشنای موسیقی ایرانی است که هیاکنون در بستر بیماری قرار دارد. استاد تا آنجا که من در خاطر دارم، سابقه ۶۰ساله‌ای در عرصه هنر داشته‌اند و از سنین خردسالی موسیقی را در محضر استاد حسین تهرانی و با ساز تنبک آغاز کرده‌اند. بعدها این استاد به واسطه آشنایی با اساتیدنامدار دیگری چون استاد تجویدی به رادیو دعوت شد و در آن کسرت شماره ۲ و از کسرت شماره ۳ فعالیت کرد. رهبر این دوازده کسرت به ترتیب استاد علی تجویدی و استاد پرویز یاحقی بودند. در طول اقامت‌های این استاد توکل فعالیت هنری خود را ادامه داد، در تعداد زیادی از قسمت‌های برنامه گل‌ها نظیر گل‌های رنگارنگ، گل‌های جوانپدان و گل‌های صحرایی به ارایه اثر می پرداخت. با این وجود دو نکته خاص در مورد استاد توکل وجود دارد که نباید از آنها غفلت کرد. نخستین نکته درباره تکنوازی سنتور این استاد است. آقای توکل جزو نوازندگانی بودند که در برنامه تکنوازان رادیو به اجرای برنامه می پرداختند. از سوی دیگر استاد توکل هم در عرصه نوازندگی سنتور و هم در عرصه آموزش سنتور سبک و سبک‌های خودشان را دارند. این استاد با هنرمندان بسیار بزرگی اجرای برنامه داشته‌اند که می‌توان از میان آنها به نام‌هایی چون استاد محمودی خوانساری، استاد امیرناصر افتتاح و استاد اسدالله ملک اشاره کرد. بخشی از فعالیت هنری استاد توکل در سال‌های پس از همکاری با این هنرمندان به همکاری با استاد علی اکبر گلپایگانی اختصاص دارد. در این مرحله هم هر دو هنرمند آثار بدیع و ارزشمندی را از خود به یادگار گذاشتند. در سال‌های اخیر هم البته استاد فضل الله توکل در خلال چندین آلبوم با آقای علیرضا افتخاری همکاری داشته‌اند که در دسترس عموم قرار گرفته‌است.

همه ما باید برای سلامتی این استاد ارجمند و بزرگوار آرزوی سلامتی داشته باشیم. امیدوارم استاد توکل هرچه زودتر بتواند با سلامتی کامل به دامان خانواده بازگردد و خدماتی را در حوزه موسیقی ایرانی به جوانان کشورمان ارایه می‌دادند، از سر بگیرند.

خبر آخر

«خواب تلخ» بعد از ۱۲ سال اکران می‌شود

«خواب تلخ» اولین فیلم سینمایی محسن امیریوسفی است که در سال ۸۲ تولید شد و پانزدهی بعد از گذشت ۱۲ سال در گروه سینمایی «هنر و تجربه» اکران می‌شود. این فیلم داستان مرده‌شوری است که با مسأله نزدیک شدن خودش به مرگ روبه‌رو می‌شود. «خواب تلخ» به گزارش مهر در جشنواره فجر سال ۱۳۸۲ پذیرفته نشد و نخستین حضور بین‌المللی آن در بخش دوهفته با کارگردانان جشنواره کن ۲۰۰۴ بود و پس از نمایش در این بخش با نقدهای مثبتی از سوی منتقدان مجلات اسکرین، یوزینتو، کایه دوسینما، لوموند و فیگارو روبه‌رو شد. دجورا یانگ منتقد ورایتی، «خواب تلخ» را نخستین کمدی سیاه سینمای ایران دانست که برخلاف دیگر فیلم‌های ایرانی آن زمان، چهره‌های طرز آن مردم ایران نشان می‌دهد. «خواب تلخ» در بخش دوهفته کارگردانان کن، جایزه نگاه جوان را دریافت کرد و در بخش اصلی این جشنواره، تقدیر ویژه بخش دوربین طلایی را گرفت. پس از آن، فیلم محسن امیریوسفی در فستیوال تسالونیکي یونان به نمایش درآمد و برای نخستین بار جایزه «اسکندر طلایی» را برای سینمای ایران به ارمان آورد و از همان جشنواره جایزه بهترین فیلم تماشاگران را هم از آن خود کرد. جشنواره‌هایی چون ادینبورگ، لس آنجلس، ساردل پلاتا، ژنو، نات، مونترال، شیکاگو و دوبی از جمله ۴۵ فستیوال‌هایی هستند که این فیلم در آنها به نمایش درآمد.

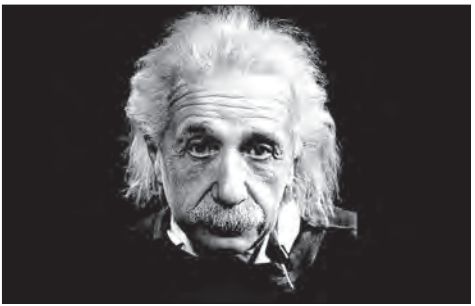
نامه سرگشاده ۱۴ چهره مطرح موسیقی پاپ به رئیس جمهوری در پی حواشی اخیر

ما مجرم نیستیم!

ما مجرم نیستیم اما در بخش کمبودها و مشکلات این خوانندگان به یک نکته اساسی اشاره کرده‌اند، بحث سخت بودن راه‌های خواندن مجاز نسبت به راه‌های غیرمجاز. «تصور کنید جوانی علاقه‌مند به موسیقی را که پس از سال‌ها تلاش می‌خواهد که برای کار در حرفه مورد علاقش و احتمالاً تولید یک آلبوم موسیقی تصمیم بگیرد. دوراه پیش روی اوست؛ اول راه مجاز که نتیجه‌اش صرف زمان طولانی برای اخذ مجوز و صرف هزینه‌های سنگین برای تولید آلبوم باشد و دوم راه غیرمجاز؛ تولید آهنگ بدون در نظر گرفتن ممیزی و بخش اثر خود در تمامی کانال‌های ماهوارهای و سایت‌ها در حالت منطقی با انتخاب راه اول کمترین شانس برای شنیده شدن آثار وجود دارد و در مقابل با انتخاب راه دوم می‌تواند کار خود را به گوش همه برساند. سوالی که پیش می‌آید این است که آیا هدف وزارت ارشاد اسلامی هدایت جوانان به سمت موسیقی قانونی است یا هدایت آنها به سمت ماهورها و موسیقی غیر قانونی؟ حال نهنها هیچ رساله‌ای برای ارایه آثار مجاز وجود ندارد، بلکه اخیراً بخش اثر مجوزدار از برخی رسانه‌های غیرمجاز (سایت رادیو جوان و برخی کانال‌های ماهواره‌ای) باعث ممنوع‌الکاری و ایجاد دردسرهای فراوان برای اهالی موسیقی مجاز نیز شده‌است. این خواننده‌ها با اشاره به این نکته که وظیفه خوانندگان، اخذ مجوزهای لازم از وزارت فرهنگ و ارشاد است و همچنین پیش‌اشاره‌های صورت گرفته، مجاز، تأکید کرده‌اند اگر رسانه‌ای یا هدف شیطنت یا هر هدف دیگری اقدام به بخش این آثار قانونی کند، نباید کوچکترین مسئولیتی بر گردن خوانندگان مجاز باشد. به راستی چگونه می‌توان بدون هیچ مدرک، تفهیم‌اتهام و دادگاهی صدها نفر را از کار بیکار کرد؟ آنها برای اثبات حرف خود هم از قانون اساسی فکت آورده‌اند: «طبق اصل سی و هفتم قانون اساسی، اصل،

و محسن یگانه خواننده‌هایی هستند که پای این نامه امضا کرده‌اند. به این امید که شاید در شرایط فعلی فرجی رزشته‌های مختلف هنری در پروسه پست‌اندازی و تطبیق با معیارهای جدید می‌بینیم موسیقی پاپ از همان ابتدای اجازه حضور پیدا کردنش در عرصه عمومی چندان مورد توجه متولیان فرهنگی نبوده‌است. از همین پای خواننده‌ها یا فعالان ار عرصه پاپ در میان بوده‌اند. در ۱۰ روز اخیر اما جوی سنگین علیه اهالی موسیقی پاپ شکل گرفت که حتی باعث شد همه مدیران فعالان در وزارت ارشاد از شخص وزیر تا معاون و سخنگوی این وزارت‌خانه نسبت به این حاشیه‌ها واکنش نشان دهند. حاشیه‌های که خبر از ممنوع‌الغایت بودن بسیاری از چهره‌های مطرح و پرطرفدار موسیقی پاپ می‌داد. آن هم به چه دلیل؟ این که آهنگ‌هایشان از طریق یکی از سایت‌های اینترنتی خارج از ایران به نام «رادیو جوان» که از نظر مسئولان تصمیم‌گیرنده سایتی معاند محسوب می‌شده قابل دسترسی است. دلیلی که اگر کمی به ماهیت فضای اینترنتی و عدم توانایی برای کنترل کامل و صددرصدی تکثیر هر مدیای پاپ می‌شد این وقت تصمیم‌گیرنده‌ها در این زمینه کاملاً متوجه می‌شدند که نه در خصوص محصولات ایرانی بلکه در خصوص هر محصول فرهنگی دیگر کنترلی به این شکل امکان‌پذیر نیست. هرچند اهالی دولت در مورد «گویش‌ها» به گونه لیست سیاهی در این زمینه را رد کردند اما خیلی ضمتی به بحث ممنوع‌الکار برخی چهره‌ها اشاره کردند. با این حال به نظر می‌رسد حاشیه اخیر آن قدر برای خوانندگان مسعودیه تهران، سالن‌ها و دربارهای گیش و... تعدادی از سرشناس‌ترین خواننده‌های موسیقی پاپ کشور در نامه‌ای سرگشاده به حسن روحانی رئیس جمهوری دولت تدبیر و امید درد‌دل‌های خود را بی‌واسطه و مستقیم بازگو کرده‌اند. حمید حامی، زانیار خسروی، سیروان خسروی، گروه‌سون، شهرام شوکوی، رضاصادقی، بهنام صوفی، حمیدعسگری، فرزاد فرین، مازیار فلاحی، علی‌لهراسی، مهدی مدرس، رضا یزدانی نسبت به موسیقی پاپ در شهرستان‌ها،

فهرست پر درآمدترین مردگان جهان در سال ۲۰۱۵

افکارش داشت. در واقع فهرستی که در ادامه خواهید خواند فقط به آن چهره‌ها پرداخته است. دیگر خواننده بسیار مشهور که پس از مرگ همچنان پولساز است، الویس بریسلی است که سال گذشته با ۵۵۵ میلیون دلار درآمد دومین نام پر درآمد است. سلیبی‌های خود فهرست نیز ۱۰ سلبریتی مرده پر درآمد سال گذشته از نگاه مجله فوربس است. ۱. مایکل جکسون با ۷۵ میلیون دلار درآمد ۲. الویس بریسلی با ۵۵ میلیون دلار درآمد ۳. چارلز شولز با ۴۰ میلیون دلار درآمد ۴. باب مارلی با ۲۱ میلیون دلار درآمد ۵. الیزابت تیلور با ۲۰ میلیون دلار درآمد ۶. مرلین مونرو با ۱۷ میلیون دلار درآمد ۷. جان لنون با ۱۲ میلیون دلار درآمد ۸. آلبرت انیشتین با ۱۱ میلیون دلار درآمد ۹. پل واکر با ۱۰ میلیون دلار درآمد ۱۰. بتی بیچ با ۱۰ میلیون دلار درآمد

نخستین جایزه بین‌المللی کتاب کودک و نوجوان

با امضای نخستین تفاهنامه بین انجمن نویسندگان کودک و نوجوان از ایران و مجمع نویسندگان ادبیات کودک و نوجوان از ترکیه، طرح بین‌المللی جایزه کتاب کودک و نوجوان اجرایی شد. به گزارش مهر، در این طرح سازمان‌های غیردولتی فعال در حوزه کتاب کودک و نوجوان و سایر موضوعات فرهنگی مرتبط با کودکان و نوجوانان در حوزه کشورهای اسلامی، منطقه خاورمیانه و اروپا گرد هم می‌آیند و به‌طور داوطلبانه هر سال اجرای مراحل مختلف جمع‌آوری و داوری و انتخاب آثار برتر و اهدای جایزه‌ها را به عهده می‌گیرند. کمیته فرهنگی و روابط بین‌الملل انجمن اظهار امیدواری کرد، نخستین دوره این جایزه در تابستان ۱۳۹۵ در تهران برگزار کند.

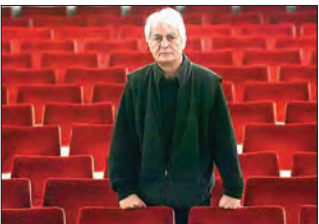

دولت جدید لهستان، پولانسکی را تحویل آمریکا می‌دهد

رهبر تازه انتخاب شده حزب «قانون و عدالت» لهستان گفته است پولانسکی را به خاطر پرونده مربوط به سال ۱۹۷۷ برای رابطه با دختری زیر سن قانونی به آمریکا تحویل می‌دهد. به گزارش مهر به نقل از گاردین، یاروسلاو کازینسکی گفت: «می‌گویند چون او یک چهره فوق‌العاده و فیلمساز شناخته شده جهانی است، نباید مسئولیتی متوجه‌اش شود اما ما این نکرش را رد می‌کنیم.» کارگردان ۸۲ساله باید در دادگاهی که در لهستان تشکیل می‌شود، شرکت کند. پولانسکی برای داشتن رابطه با دختری ۱۳ساله در آمریکا محکوم شد اما به فرانسه گریخت که حکم استرداد شهروندانش را ممنوع کرده است. «نونس در خز» جدیدترین فیلم او در جشنواره کن امسال به‌نمایش درآمد.

اخبار کوتاه

فرید خلعتبری آهنگساز و محمد چرمشیر نماینده‌نامه‌نویس ایران در جدیدترین تجربه کارگردانی دکتر علی رفیعی حضور پیدا کردند. این نمایش «خاطرات کابوس‌های یک جامه‌دار از زندگی و قتل میرزا تقی‌خان فراهانی» نام دارد.

چهاردهمین دوره جوایز جامعه جلوه‌های بصری سینمای آمریکا از «ردلی اسکات» با اعطای جایزه‌ستاور دسینمایی تقدیر می‌کند.

محمدسعید شریفیان گفت: شرایط اجرای سمفونی «خسوف» فعلاً در اکثر سمفونیک تهران وجود ندارد. این سمفونی در قالب یک مقدمه و هفت مومنان نوشته شده است و حرکت کاروان به سوی مکه، طواف کعبه، حرکت کاروان به سوی کربلا، روز تاسوعا، شب عاشورا در نهایت، شام غربیان را در بر می‌گیرد.

نمایش «لایک» به کارگردانی امیرعباس رنجبر با موضوع آسیب‌های شبکه‌های مجازی در یک فضای کافه‌ای به‌صحنه می‌رود.

نمایشگاه «رشد متامل» با آثاری از سحر خلخالیان با موضوع روایت شخصی از زندگی هنرمند، ششمین «آبان‌ماه» در گالری «اشیرین» افتتاح می‌شود.

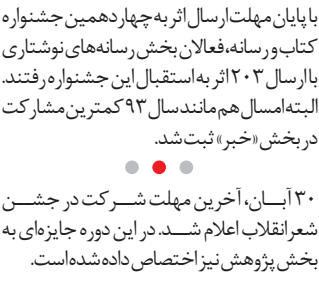
دبیر نوزدهمین جشنواره بین‌المللی تئاتر دانشگاهی ایران از انتشار فراخوان این رویداد و فراهم شدن امکان ثبت‌نام غیرحضوریی دانشجویان در دوره جدید خبر داد.

سیدرضا صالحی‌امیری، رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی گفت: «۹۰ درصد آثار ما زیر خاک است و ۵۰ میلیون کتاب خطی ما در جهان پراکنده است، ما تنها ۲۰۰ هزار جلد آنها را در اختیار داریم و امروز به هر کجای دنیا که می‌رویم نسخه زیادی متعلق به ما است.»

در حاشیه برگزاری کنفرانس «ایسکاس» در دانشگاه کیومیاک کره جنوبی منتهی از آثار خوشنویسی رضاصافی به‌نمایش درآمد.

با پایان مهلت ارسال آثار به چهاردهمین جشنواره کتاب و رسانه، فعالان بخش رسانه‌های نوشتاری با سال ۲۰۱۳ اثر به استقبال این جشنواره رفتند. البته امسال هم مانند سال ۹۳ کمتر از ۱۳ هزار اثر ارسال شد. بخش «خبر» ثبت شد.

۳۰ آبان، آخرین مهلت شرکت در جشن شعر انقلاب اعلام شد. در این دوره جایزه‌ای به بخش پژوهشی نیز اختصاص داده شده است.

یکتا ناصر بازیگر تلویزیون، سینما و تئاتر کشور به جمع بازیگران نمایش «تسور» به کارگردانی حمیدرضا نعیمی پیوست. این بازیگر قرار است به جای میترا حجار که به تازگی از این پروژه جدا شده است در نقش شخصیت قطام ایفا نقش کند.

رهبر ارکستر سمفونیک صداسیما اعلام کرد: فعالیت‌های این مجموعه موسیقایی متوقف نشده و بعد از پایان محرم و صفر برخی از برنامه‌های آینده این مجموعه موسیقایی معرفی می‌شود.

دست‌اندر کاران فیلم سینمایی «ایستاده در غبار» به کارگردانی محمدحسین مهدویان برای فیلمبرداری برخی از سکانس‌ها به اندیماشک می‌روند.

پولاد کیمیایی با اشاره به این که ساخت «مکس» تا اطلاع ثانوی متوقف است، اعلام کرد: سرمایه‌گذار فیلم از ایران خارج شده و هیچ خبری از او نیست.

تیزر جدید سریال «افس گرم» که از نیمه آبان از شبکه یک پخش می‌شود، منتشر شد.

محمد مقدم، وحید فراهانی، میلاد خالقی منش و محسن اردستانی رستمی با رایبه ۵ فیلم مستند به دبیرخانه نهمین دوره جشنواره بین‌المللی «سینماحقیقت»، رکورد کارگردانی فیلم مستند در این جشنواره شدند.

فیلم کوتاه «آب یخ» به کارگردانی جلال ساعدینا به بخش مسابقه نهمین جوایز جهانی فیلم‌های مستقل «گرانداف» در کشور لهستان راه یافت.